

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

آرش مهر

پیش‌درآمد در روز ۱۷ فروردین ۱۳۹۵ قلب حساس کمپوزر و ویلنیست شهر موسیقی ملی و یکی از سه بازمانده عصر طلایی آهنگ‌سازی و نغمه‌پردازی و تکنولوژی از تپش فروماند و جواد لشکری در ۹۳سالگی با ما وداع گفت و به تاریخ پیوست.
اینک از آن نسل خلاقیتهای استثنایی تنها پسرعمه او بزرگ لشکری و عبدالوهاب شهیدی آوازخوان بزرگ در میان ما و در نودواندسالگی حضور دارند بدون اینکه از حسین دهلوی و امین‌الله رشیدی در هشتادوادی‌سالگی غافل شویم.

اگر از سه غول موسیقی ملی که ابرکمپوزهای ما هستند و ستارگان خلاقیتهای موسیقایی که انقلاب موسیقی ملی را پیاده و به پیش بردند یعنی علینقی وزیری، روح‌الله خالقی و جواد معروفی بگذریم، یک دوجین کمپوزر استثنایی که قریحه آهنگ‌سازی یا به قول فارابی «غریزه» خلاقیّت در رُزن‌های آنها نهفته بود به‌عنوان نسل دوم بعد از مشروطه ظهور کردند که لشکری یکی از آنها بود. این نسل آفرینشگر، انقلابی را که وزیری در موسیقی ما آغازیده بود به عصری زرین بدل کردند و مانند داستاویوسکی که گفته بود ما همه از زیر شِیلِ گوگول بیرون آمدیم، این نسل نیز از زیر شِیلِ وزیری ظهور کرده بود. بعد از ابراهیم آژنگ و رکن‌الدین مختاری، به دنبال صبا دوجین ویلنیست که آهنگ‌سازی در رگ و بی و تاروپود آنها توج و ترنم داشت، فضای فرهنگی ایران را به همراه نیم دوجین دیگر که‌سه تار یا پیانو می‌نواختند از نغمات و الحان دلپذیر و جان‌بخش خویش لبریز کردند. اهم این ویلنیست‌های آهنگ‌ساز عبارت بودند از: مجید وفادار، مهدی خالدي، حبیب بدیعی، جواد لشکری، عبدالله جهان‌پناه، همایون خرم، علی تجویدی، پرویز باحقى، حسین باحقى، عباس شاپوری، بزرگ لشکری، حسینعلی ملاح، محمود ذوالفقون و محمود تاجبخش ولی نام ابوالحسن صبا از آن جهت به میان نیامد که او معلم بزرگی بود ولی فاقد قریحه یا غریزه آهنگ‌سازی بود و از او ی‌کی، دو آهنگ بیشتر به جا نمانده است. همچنین از ویلنیست بزرگ رضا محجوبی دو، سه آهنگ بیشتر در دسترس نیست، اگرچه محمود ذوالفقون نیز دو، سه آهنگ بیشتر نساخت، اما اسدالله ملک را نباید از قلم انداخت.

از میان کمپوزر (کمپوزیور)هایی که ساز تخصصی آنها ویلن نبود، مهدی مفتاح، موسی معروفی، اکبر محسنی، نصرالله زرین‌پنجه، یحیی زرینجه، شُکری قهرمانی، مرتضی نی‌داوود، مرتضی محجوبی، فریدون خاظمی و عباس خوشدل، آثاری بارزترش به جا مانده است. اما آ‌ب‌وها و ش‌رفا‌ط ایران بیشتر با ایتالیا که غالب آهنگ‌سازانش ویلنیست بودند تناسب دارد تا آلمان، اتریش و روسیه که غالب کمپوزرهایشان تخصص در نواختن پیانو داشتند با استثنایی مانند روسینی و آنتوان بروکر. بهترین ویلن‌سازهای جهان نیز ایتالیایی بودند: استادیواری، آماتی، گوآرنری و دیگران.

زمینه‌پردازان آهنگ‌سازان جدید
سال ۱۳۰۲ که جواد لشکری به دنیا آمد دو اتفاق مهم که مسیر سیاسی و فرهنگی کشور را دگرگون کرد، در ایران رخ داد؛ رویداد اول آنکه وزیر جنگ و فرمانده کل قوا که رضاخان میرنچ و سردار سپه بود، از طرف احمدشاه حکم نخست‌وزیری را برای تشکیل کابینه دریافت کرد که این انتصاب تأثیرات و پیامدهای تعیین‌کننده‌ای در وضعیت فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی ایران به‌بار آورد. رخداد دوم مربوط به موسیقی بود که با بازگشت کلنل علینقی وزیری به ایران پس از پنج سال تحصیل موسیقی و هنر در آلمان و فرانسه و تأسیس مدرسه موسیقی و سپس کلوپ موزیکال همراه سعد، تحولی اساسی در مسیر موسیقی و تولد موسیقی ملی خلق کرد.

ظهور رضاخان معلول شرایطی بود که به دنبال انقلاب مشروطه تحقیق می‌یافت، زیرا مردان سیاسی و پیشگامان مشروطیت موفق به جایگزین‌کردن آنچه را که حذف کرده بودند، نشدند. اگرچه مشیرالدوله پیرنیا غائله خیابانی و تجاسرطلبی او و اعلان «آزادستان» را خاتمه داد و وثوق‌الدوله موفق شد نایب حسین کاشی و ماشاء‌الله‌خان را همراه با ده‌ها باغی و گردنکش دیگر به‌ساده بیاویزد، اما هنوز شیخ خزعل، سمیتقو و تعداد دیگری از مدعیان محلی که هل من‌مبارز می‌طلبیدند و از دولت مشروطه و مجلس متابعت نمی‌کردند در اقصا و انکاف کشور عرض اندام می‌کردند و از مردان بی‌صلاح مشروطه که گرفتار شقاق و نفاق درونی و ده‌ها مانع دیگر بودند، کاری برنمی‌آمد. بنابراین لزوم یک ناپلئون غیرقابل اجتناب بود و برای راهیای از مشکلات و از جمله شجره خبیثه قاجاریه، قدرت باید از لوله تفنگ بیرون می‌آمد. این تزلزل سیاسی و فرهنگی، قران سعیدن برای موسیقی کشور هم بود که دو قرن کمپوزر با ذوق و خلاق با آثاری ماندنی را به بار آورد.

نرکش‌ها و توج‌های انقلاب مشروطه‌وری موسیقی ایران زمین

از جهت آموزش موسیقی، شیل وزیری که صبا و احمد فروتن‌را نیز از زیر آن بیرون آمده بودند، این فرصت را به لشکری داد که ازاین‌رو آبخشور برای تئوری موسیقی و تکامل تکنیک ویلن‌نوازی و آهنگ‌سازی بهره گیرد. در مصاحبه‌ای که در دیدار با استاد لشکری پس از چندین‌بار تماس تلفنی در تابستان سال‌های ۲۰۱۲ و ۲۰۱۴، حاصل شد، وی می‌گفت پس از آموختن مقدمات موسیقی و آموزش ویلن، به منزل صبا رفتم و تقاضای پذیرش کردم، استاد گفت من به مبتدیان درس نمی‌دهم، اما من اصرار ورزیدم و حتی با تنّی درخواستم را تکرار کردم. صبا گفت یک قطعه در مایه دشتی با ویلن بزن ببینم و پس از آن بود که رضایت داد هفته‌ای دو بار خدمت ایشان برسم. اما پس از چند ماه چون مسافت طولانی و وسایل ایاب‌وذهاب در آن زمان دشوار بود، صبا گفت کارت را می‌توانی پیش شاگردم مهدی خالدي ادامه بدهی که همین کار را کرده و کار را با خالدي ادامه دادم. به‌این‌ترتیب، مکتب وزیری از این طریق به خالدي، همایون خرم، علی تجویدی، حبیب بدیعی، مجید وفادار و شماری دیگر از موزیسین‌های نسل بعدی انتقال یافت. دکتر سیروس غنی در کتابش: ایران و ظهور رضا شاه، یادآور می‌شود علینقی وزیری «نخستین و پیش‌روترین حافظ موسیقی کلاسیک ایرانی» که به شمار می‌رود که «محمدهلی فروغی اغلب او را در خانه‌اش ملاقات می‌کرد»^۱.

وزیری سن‌تری است که از دو آبخشور سرچشمه می‌گرفت. او از یک سو از مکتب آقامیرزا عبدالله و برادرش آقا‌حسینقلی ردیف‌ها و مقام‌های موسیقی ایرانی را آموخت و قبل از سفر تحصیلی به اروپا آنها را به نَت درآورد و پس از بازگشت از سوی دیگر، آنچه از مکتب آلفرد لومر فرانسوی و شاگردانش در قشون همچون سرتیپ غلامرضاخان مین‌باشیان خلق شده بود را همراه حسن رامدم، ابراهیم آژنگ و حسین استوار و حسین هنگ‌آفرین با آموخته‌های خود از غرب درهم آمیخت تا در بزنگاهی تاریخی، حد فاصل موسیقی ملی با موسیقی سنتی را رقم بزند و به تکوین سن‌تری قائل شود که او سمبل آن به‌شمار می‌رود. تحلیل چنین پدیده‌ای بدون درک شرایط و زمینه‌ای که از درون آن نشئت گرفت، غیرعملی خواهد بود. مکتب تازه‌ای که ویلن را به سبک رکن‌الدین مختاری، ابراهیم‌خام و ویلنی (آژنگ) و ابوالحسن صبا با تکنیک و متد نوین ولی با سبک مستقل می‌نواخت، در چارچوب همین تحول تازه باید مطرح شود. چنان‌که طرز

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری

جواد لشکری